

STEKLARNE

Glasilo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE
Leto 17 **Rogaška Slatina** **maj 1989**

Kako izboljšati proizvodne dosežke?

Osnova vsega je uspešna proizvodnja

V želji za čim ugodnejšimi poslovnimi rezultati v prvi vrsti težimo za tem, da bi dosegli željen obseg proizvodnje. To je osnovno vodilo, ki nas spremlja na vsakem koraku, kajti prav od proizvodnih uspehov so odvisni tako naši osebni dohodki in s tem življenjski standard, kot tudi razvoj naše delovne organizacije.

Letos doslej dokaj uspešni!

Načelo doseganja najugodnejših proizvodnih rezultatov bi zato moralo biti osnova vsake delovne organizacije. Ker pa pri realizaciji tega načela nastopajo tudi raznovrstne težave, je prav, da vas o teh prizadevanjih v naši delovni organizaciji nekoliko seznanim.

Pa pogledjmo kako se je gibala proizvodnja v letošnjem letu

mesec	meseč. proizv. v \$	število delov. dni	povpreč. dnevna proizv. v \$*
januar	1.632.449,53	22	74.202,25
februar	1.811.541,96	22	82.342,81
marec	2.143.783,98	24	89.324,33
april	1.974.083,57	22	89.731,07

* Upoštevana proizvodnja namenjena izvozu, ki ima osrednje mesto v naših načrtih

Rezultati so v trendihboljševanja in mislim, da so kar dobri, seveda pa se moramo truditi, da jih vsakomesečno še izboljšujemo. V letošnjem letu nam je glede na obseg naročil uspelo v proizvodnjo vključiti tudi nekatere zunanje dobavitelje. V mislih imam brusilnico v Kutini. Če bi proizvodnjo spremljali dnevno po prisotnih na delovnem mestu in to ob dobrem planiranju LD v vsej DO, bi naše informacije o proizvodnji bile mnogo kvalitetnejše in bolj točne.

Kaj storiti s strani planiranja, da bi bili ti rezultati še boljši!

– Najvažnejše je, da imamo večje serije, ne pa razdeljeno proizvodnjo, s katero so v proizvodnji izredne težave in vidno slabši rezultati. Seveda je to odvisno od želja tujih kupcev, katerim želimo v čim večji meri ustreči. Vendar bi bila trajna naloga komerciala, da na tem področju doseže boljše rezultate.

– Zelo nujno je, da preje uskladimo kontrolne preglede pred brusilnico in končni pregled. Zelo pogosto se dogaja, da brusilci brusijo tudi 30% ali več kosov za II. vrsto in odpad. To je nujno storiti, najbolj pereče pa je to pri elektro peči. Rezultati bodo takoj boljši.

– Čim manj popravkov in posegov v plan med mesecem. To se sedaj dogaja na dnevnem redu. Povsem se medmesečnim spremembam ni mogoče izogniti, saj so le-te rezultat stalnih teženj po prilagajanju tržišču. Težiti pa

Preberite!

Aktualne novice glede investicije **2**

Informacije o vpisu v srednjo šolo

Naturalni pokazatelji ohrabruju! **3**

Predlažem više druženja i saradnje **4**

Reforma obračunskega sistema **5**

Kako hitreje do stanovanja? **6**

Kdaj in kakšna reorganizacija Steklarne? **7**

Bajruš in Nedžemija Selimi **8**

Obisk v steklarni Ajka na Madžarskem **9**

Japonska – dežela drugega sveta! **10**

Potrebovali bi ustreznejše prostore?

Poudarek preventivi **12**

Program dela ŠŠD **13**

Tekmovanje mladine s področja SLO in DS

Kadrovske zanimivosti **14**

Prišel je čas za upokojitev **15**

Za razvedrilo **16**

je potrebno da bo teh intervencij čim manj.

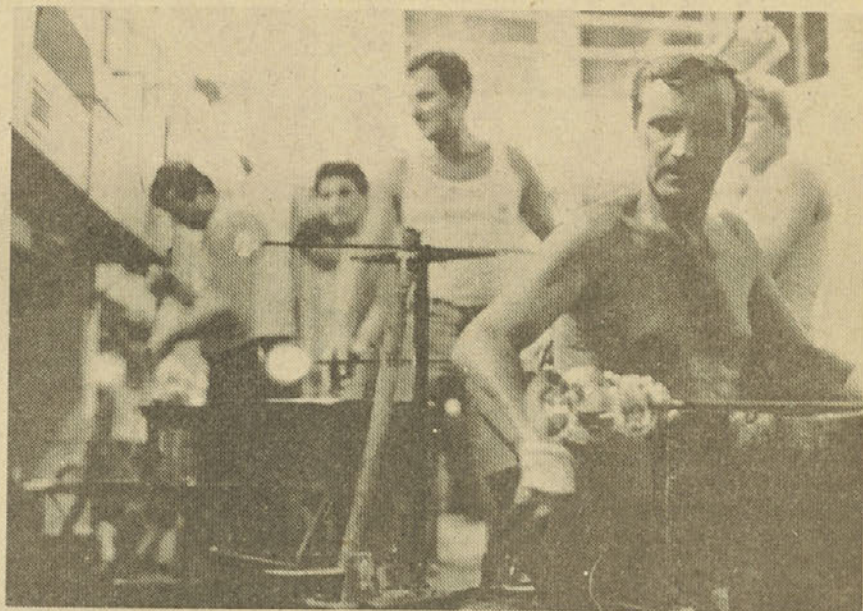
– Plan je potrebno pripraviti realno in pravočasno. Pri preobsežnem planu bi bilo potrebno vnaprej načrtovati obseg izpada proizvodnje in tudi pri katerem kupcu naj ta izpad nastopi. Mislim, da to ne sodi v plan. Pri skromnem obsegu plana pa prihaja do pomanjkanja dela in prekinitve proizvodnje.

– Izboljšati koordinacijo dela med vsemi oddelki v Steklarni, ki so udeleženi v procesu proizvodnje. Ugotavljam, da informiranje med posameznimi oddelki ni zadovoljivo.

Za dobre rezultate pa ni pomembna samo velika proizvodnja, ampak tudi zmanjševanje stroškov. To pa so naše stare, dostikrat obravnavane težave: kvaliteta steklene mase, kvaliteta dela, poraba surovin, energije, recikel črpinj itd.

O tem pa prihodnjič.

FRANC BERK

Mojster Ivo Cerovski pri svojem vsakdanjem delu. (foto Z. Novak)

Aktualne novice glede investicije

Konec prve dekade meseca aprila je delavski svet DO sprejel sklep o potrditvi »investicijskega programa za modernizacijo in rekonstrukcijo proizvodnje in predelave kristala in kristalina na lokaciji v Rogaški Slatini in Kozjem«.

Od takrat dalje so potekale intenzivne aktivnosti v smislu s tolmačenjem in dokazovanjem uspešnosti tega projekta približno po sledečem vrstnem redu:

1. Vloga na Ljubljanski banki Celje in tolmačenje projekta pred poslovodnimi delavci Ljubljanske banke

2. Utemeljevanje projekta pred strokovnimi delavci LB na razširjenem sestanku dne 21. 4. v Steklarni in 4. 5. na Inštitutu Ljubljanske banke v Ljubljani

3. Obravnava našega projekta na Republiški komisiji za potrjevanje investicij, kjer je program prestal prvo pre-

izkušnjo, saj je bil dne 12. 5. 1989 tudi potrjen.

Po terminkem planu imamo skoraj dvomesečno zamudo, katera bo imela manjši vpliv na uvozno opremo, večji pa na izgradnjo objekta družbene prehrane.

Zamuda je deloma posledica zakasnitve pri izdelavi elaborata, deloma pa so bili planirani roki rezultat želja, ne pa realnih časovnih zahtev.

Po naši oceni smo lahko optimistično razpoloženi glede nadaljnega seveda ugodnega razpleta dogodkov do pridobitve potrebnih sredstev oziroma virov.

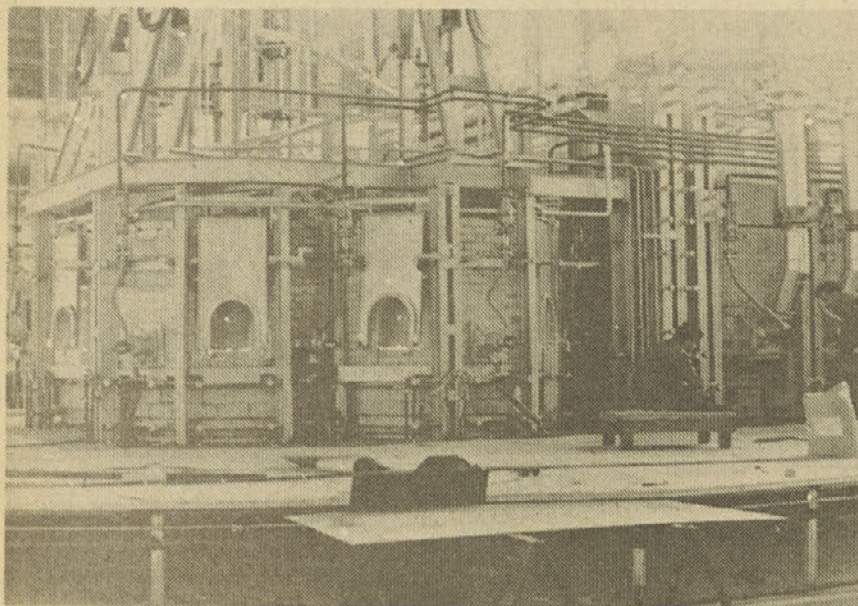
Do konca meseca maja pričakujemo sklep Republiškega komiteja za družbeno planiranje SRS o odobritvi sporazumov za sredstva, ki jih DO izločajo za pospeševanje manj razvitih področij, sklep kreditnega odbora Ljubljanske banke ZD o garanciji na inozemski kredit ter sklep izvršilnega odbora LB – Splošne banke Celje o odobritvi kredita in garancije za lastna sredstva.

V nadaljevanju v mesecu juniju pričakujemo še obravnavo in sklep o odobritvi najema inozemskega kredita pri Narodni banki, ter okrog 20. julija obravnavo in odobritev takoiimenovanega razvojnega dinarja.

Pričakujemo, da bomo investicijo prijavi v začetku meseca avgusta.

Vsekakor se bomo potrudili in kolektiv še nadalje obveščali o poteku aktivnosti in dogodkov.

CIRIL MOČNIK

Septembra naj bi predvidoma že stala podobna kristalna kadna peč. (foto Z. Novak)

Približuje se novo šolsko leto

Informacije o vpisu v SŠ – kadrovske štipendije

Konec februarja je bil v Poročevalcu Izobraževalne skupnosti Slovenije objavljen skupni razpis za vpis v 1. letnik srednjih šol za šolsko leto 1989/90.

Na Steklarski šoli je bilo razpisanih:

- 60 prostih mest za program steklarska dejavnost SR (IV.) za mladino
- 30 prostih mest za program steklarska dejavnost SKR (II.) za mladino
- 30 prostih mest za programa steklarska dejavnost SKR (II.) za odrasle

Na šoli smo sprejemali prijave za vpis do konca marca. V mesecu aprilu so imeli učenci zaključnih razredov osnovnih šol možnost prenesti prijavo na katerokoli šolo. Sedaj pa se lahko preusmerijo le še v programu, kjer so prosta mesta.

Glede na pogoje za vpis bomo 22. maja organizirali testiranje ročnih spretnosti. Na osnovi rezultatov testiranja, zdravniškega potrdila in prijave za vpis, bo komisija za vpis izbrala učence, ki izpolnjujejo vse pogoje za vpis. Do 15. junija bo na oglasni deski v Steklarski šoli objavljen seznam učencev, ki izpolnjujejo pogoje za vpis. 16. in 19. junija bomo vpisovali učence, ki izpolnjujejo pogoje vpisa. Pri vpisu bodo morali oddati zadnje šolsko spričevalo (original), rojstni list in zdravniško potrdilo.

Dom učencev

Za šolsko leto 1989/90 je razpisanih v domu učencev 25 prostih mest: 15 za fante, 10 za dekleta

Prošnjo za sprejem v dom učencem je potrebno oddati do 20. 6. 1989. O rešitvi prošnje bodo učenci obveščeni na

naslov stalnega bivališča najkasneje do 15. 7. 1989.

Katere prednosti imajo učenci v Domu?

- učenec ima organizirano redno in kvalitetno prehrano
- ni mu potrebna vsakodnevna naporna pot v šolo
- učenec, ki stanuje v domu ima v povprečju 140% višjo kadrovske štipendije iz združenih sredstev
- učenec s slabim učenim uspehom je zagotovljena pomoč pri učenju
- zagotovljen je stalen pedagoški nadzor in spremljanje učnega uspeha
- organizirano je razvedrilo in zabava (videofilmi, plesi, razstave, kviz tekmovanja...)
- učenci so v prostem času vključeni v športne, kulturne in druge interese dejavnosti
- za učence so organizirana predavanja in razgovori, pri katerih dobivajo učenci dodatna znanja za vstop v samostojno življenje.

Informativni dan

V petek, 10. marca in v soboto, 11. marca smo imeli organiziran informativni dan, na katerem smo bodočim učencem dali množico informacij o pogojih izobraževanja, poklicih in možnostih zaposlitve ter možnostih pridobitve štipendije.

Za poklic steklopihača so štipendije zares vabljive. (foto Z. Novak)

Kadrovske štipendije

Iz objavljenega razpisa kadrovskih štipendij za šolsko leto 1989/90 objavljamo štipendije za steklarske poklice:

steklarski tehnik V.	2	Steklo Slov. Bistrica
steklopihač IV.	2	Steklo Slov. Bistrica
brusilec stekla II.	2	Steklo Slov. Bistrica
stekloslikar IV.	3	Steklarna »B. K.«
brusilec krist. stekla IV.	5	Dekor Kozje
brusilec krist. stekla IV.	4	Steklarska šola
steklopihač IV.	14	Steklarska šola
steklopihač IV.	20	Steklarna »B. K.«
stekloslikar II.	1	Steklarska šola
steklobrusilec II.	5	Dekor Kozje
steklopihač-krogličar II.	16	Steklarska šola
steklarski tehnik V.	2	Steklarna Hrpelje
steklopihač-krogličar II.	6	Steklarna Hrpelje
instrumentalni optik IV.	3	VEGA Ljubljana
steklopihač IV.	3	VEGA Ljubljana

MARJANA BRADIČ

Tehnokristal Kardeljevo

Naturalni pokazatelji ohrabruju!

Sagledavajući naturalne pokazatelje za prvih tri mjeseca ove godine, pošto se ne radi finansijski obračun, u OOUR »Tehnokristal« iz Kardeljeva rezultati su optimistički.

Veći obim proizvodnje

U uslovima u kojima se obavlja proizvodnja (pogon Kardeljevo i Trpanj) za koje radnici iz Rogaške kažu da su nemogući, a radnici »Tehnokristala«

da so bolji nego prije udruživanja sa Staklarnom, radnici »Tehnokristala« njih 102 po spisku ili na osnovu sati na teret OOUR-a 90,7 radnika od toga ukupno 66,6 staklobrusača imalo je raspoložljivih 36.375 sati te planirani

rashod radnih vremena i to 6,5 ili 2.365 sati bolovanja, neplanirani ispadi iz proizvodnje i to 6,5 ili 2.365 sati bolovanje, neplanirani ispadi iz proizvodnje 1% 364 sati, godišnji odmor 2.239 sati (gdje se nalazi dio god. odmora iz 1988) državni praznici 1.067 sati što daje ukupno planiran rashod radnog vremena 6.035 sati, što po odbitku znači da

je planirano efikasno vrijeme brušenja 30.340 norma sati.

Ako posmatramo da je poslata roba u Rogašku 27.257 norma sati, razlika u nedvoršenoj proizvodnji 3.139 norma sati, popravci rubova 752 norma sata tada dolazimo do zaključka da je OOUR svoj plan za prva tri mjeseca izvršio sa 102,7%.

Radnički savjet analizirajući poslovanje za prošla tri mjeseca saglasio se je da su rezultati prirodni bolji nego prošnje godine, da je lom manji nego za isti period prošnje godine, na isto tako i vrlo zabrinut što je lom u proizvodnji još uvijek visok jer je u prva tri mjeseca ove godine iznosio 7,3% bez tehničkog loma za kojeg se u OOUR-u smatra da je greška stakla.

Sa investicijom poboljšali bi uslove rada!

Na početku smo istakli da su uslovi rada loši pa da to pojasnimo: pogon Kardeljevo ima instaliranih 30 brusnih strojeva od toga četiri dijamantna koji su nabavljeni iz Rogaške prilikom montaže novih strojeva, svi ovi strojevi su u takvom stanju da je komisija u čijem radu je učestvovao i vodja tozda 5 Boris Firer, konstatala da je potreban generalni remont više od 50% strojeva te da četiri stroja nisu za popravak. Pogon Kardeljevo ima još dva stroja za grubo brušenje.

Pogon Trpanj ima 16 strojeva od tog dva dijamantna stroja, dva stara stroja za grubo brušenje. Pored loše opreme pogon u Kardeljevu je dosta tjesan i ne omogućava normalno organiziranje proizvodnje. Poliranje se vrši u Vrgorcu i to u teškim uslovima očekujući da svakog časa polirница prestane sa radom. Polirница je dosta stara i preopterećena tako da se može očekivati ono najgore, zašto izlaz ne vidimo, ako bi preseljenje došlo o pitanje i investici-

Brusilka na »dijamantnem« brusilnem stroju brusi kozarec. (foto Z. Novak)

jom ne bi bila obezbjedjena polirница.

Mislimo da su naši rukovodioci a preko njih i organi upravljanja u radnoj organizaciji upoznati sa našim problemima zato su i odlučili da se ide u rekonstrukciju pogona u Kardeljevu a na taj način i postizavanja boljih uslova što se tiče poliranja za pogon Trpanj. Novom rekonstrukcijom u pogonu Kardeljevo po njenoj završetku ovaj pogon bi bio u novim prostorijama u kojima postoje svi uslovi za organiziranje i instaliranje kompletne opreme, za prvu fazu se planira 52 brusna stroja, što predstavlja i zapošljavanje do kraja iduće godine 50 novih staklobrusača, sada so pri kraju završetka tečaja 9 radnika za staklobrusače. Takodjer se planira instalacija kiselinske polirnice za kapacitete Kardeljeva i Trpnja.

Za sve ove izradjeni su potrebni projekti za rekonstrukciju, kažemo rekonstrukciju jer je društveno politička zajednica ponudila, prilikom upoznavanja sa programom, halu koja je već sazidana te treba da se prilagodi za naše potrebe. Gotova je i dokumentacija za sagledavanje investicijskih ulaganja te su nedavno izvršene i konsultacije u Radnoj organizaciji, kada je zaključeno da kod investicijskog programa treba izvršiti određene promjene koje bi trebale biti do kraja maja ove godine gotove.

Nadamo se, da će investicija početi jula ove godine

Radnici OOUR-u svjesni da je investicija dosta velika te da sami taj posao nebi mogli završiti bez pomoći Radne organizacije i šire društvene zajednice.

Radnici našeg OOUR-a radujući se da i oni jednog dana budu radili u normalnim radnim uslovima ne kriju ni svoju sumnju kako to sve vratiti u relativno kratkom vremenu. No isto tako postoji vjera u odgovorne radnike našeg kolektiva da svjesno idu u takav zahvat, jer postoji određena garancija, da se uložena sredstva i vrata prema planu, da se poboljša standard radnika, vjerujući i u neke promjene koje obećava privedna reforma.

Početak pomenute rekonstrukcije očekuje se u julu, a kraj u oktobru ove godine.

Na kraju bi pomenuo da sam uvjeren da su radnici našeg OOUR-a svjesni da jedino radom mogu postići bolje rezultate ne nadajući se u nikog drugog niti u obećanja, da će biti bolje. Isto tako poručio bi i svim onima koji razmišljaju da posao traže u »Tehno-kristalu« da ne dolaze ako nisu spremni da od svog rada žive.

Toliko za ovo javljanje, lijep pozdrav svim radnim ljudima kolektiva.

VINKO NIKOLAC

Uredjivačkom odboru

Predlažem više druženja i saradnje

Moje javljanje u »Staklaru« je nakon više od tri godine, razlog tako dugog nejavljanja je ostavljanje mogućnosti i drugim članovima mog OOURA da nešto kažu o našim uspjesima i problemima. Jer nije svejedno kada o nekom problemu piše vodja OOUR-a ili netko drugi iz OOUR-a ili radne organizacije.

Osobno mislim da smo od dana pristupanja radnoj organizaciji Staklarne pa do danas dosta postigli u proizvodno tehnološkom smislu, no isto tako mislim da smo »vrlo malo« učinili na

zblizavanju radnika unutar radne organizacije.

Imali smo dvije posjete od strane našega OOUR-a Rogaškoj Slatini i ne-

koliko posjeta naših radnika koji su završavali tečaj za staklobrusače.

Ni govora oko bilo kakve suradnje između Sindikalne organizacije, organizacije SK te Omladinske organizacije. Osobno smatram da je i informiranost svedena na vrlo niski nivo, a to su zapisnici Radničkog savjeta i list Steklar.

Moja zamjerka listu Steklar je u tome, što bi bar jednom godišnje trebao omogućiti svom jednom članu da pos-

jeti t.z. Dalmatinske TOZDe i da sa lica mjesta prenese svojim čitaocima ono što je vidio. Isto tako mislim da bi uredjivački odbor trebao biti inicijator da bar jednom godišnje dođe do susreta radnika cijele tvornice. Radnici našeg OOUR-a imaju lijepe utiske iz Rogaške isto tako jedna posjeta radnika TOZD-a Dekor te radnika ostalih TOZD-ov koji su posjetili Kardeljevo, Vrgorac i Trpanj ostala je u lijepoj uspomeni.

Koristim ovu priliku da pozovem predstavnike sindikalne, SK i Omladinske organizacije u našoj radnoj organizaciji da planiraju neku posetu u ovoj godini Kardeljevu, a mislim da to žele i drugovi iz Vrgorca, te da zajednički provedemo nekoliko dana. Usmeno sam obavijestio neke članove Izvršnog odbora sindikata u Rogaškoj, da sam vodio razgovore u Komandi našeg garnizona, te da postoji mogućnost da posjetimo od mjesta na našim

lijepim otocima JRM, gdje bi u pravom smislu došlo do druženja na obostrano zadovoljstvo.

Nisam siguran da ovo moje pismo zaslužuje mjesto o vašem i mom listu o tome vi odlučite, no mislim, da se može koristiti kao ideja u narednom periodu.

Lijep pozdrav iz Kardeljeva!

VINKO NIKOLAC

Pomembne spremembe, a proces še ni zaključen

Reforma obračunskog sistema

Po sprejemu amandmajev (sprememb in dopolnitev) Ustave SFRJ so podani osnovni pogoji za izvajanje gospodarske reforme, o kateri se že dalj časa govori. Začela se je s sprejetjem Zakona o podjetjih in Zakona o osnovah sistema družbenega planiranja in družbenega plana Jugoslavije. Nadaljevala se je s sprejetjem Zakona o finančnem poslovanju ter Zakona o bankah in drugih finančnih organizacijah. 23. 2. 1989 pa je bil sprejet Zakon o računovodstvu.

Nov Zakon o računovodstvu – obsežno delo za računovodske delavce

S sprejetjem Zakona o računovodstvu in Zakona o finančnem poslovanju pa se je začela reforma obračunskog sistema. Za izvajanje pa je sprejeto tudi nekaj podzakonskih aktov (kontni plan, predpisi o vsebini posameznih kontov in bilančnih postavk ter vsebini poročil, ki so sestavni del bilance).

Najvažnejši del posla pa bodo morale izvršiti prav delovne organizacije, po novi terminologiji podjetja. Za računovodske in finančne delavce je to obsežno delo, saj morajo spoznati novo Zakonodajo in predpise, v soglasju s spremembami ugotoviti poslovne rezultate in odpreti poslovne knjige podjetja.

Novosti Zakona o podjetjih!

Zakon o podjetjih ima najmanj dve osnovni usmeritvi iz katerih izhajajo tudi posebne naloge.

Podane so nove pojavne oblike podjetij z različnimi oblikami lastnine (privatni kapital) kar pomeni, da družbena lastnina ni pogoj za odpiranje podjetja. Lahko se pojavi privatno podjetje v katerega en lastnik vloži kapital, kot delniška družba in komanditna družba. V akcionarski družbi se kapital pridobi s prodajo delnic na podlagi katerih se pridobi lastninska pravica na deležu podjetja in posledično pravi-

ca na soudeležbi v rezultatih poslovanja in tudi riziku poslovanja.

V komanditni družbi se en ali več lastnikov kapitala pojavijo kot lastniki podjetja in za njegovo poslovanje garantirajo z vsem svojim premoženjem, a ostali soudeleženci v tem podjetju vlagajo kapital in garantirajo za poslovanje podjetja samo s svojo vlogo. Družbeno podjetje in privatno podjetje lahko ustanovita mešano podjetje. Ustanovi se lahko tudi združno po-

djetje, ki po vsebini ni družbeno podjetje, saj je kapital za delovanje združnega podjetja last zadružnikov in tudi rezultati poslovanja so njihova last.

Družbena podjetja se lahko združijo v združeno podjetje, poslovna združenja in druge z zakonom predpisane oblike.

Osnovni cilj poslovanja – profit!

Delovna organizacija se bo organizirala kot podjetje, zato o tem velja povedati nekaj več

– kot podjetje se lahko ustanovi samo delovna organizacija ne pa tudi tozd. To je razvidno iz predpisov o obračunskem sistemu, ki pozna samo podjetje kot nosilca obračunskega sistema – subjekta. Sedanja tozd ne more samostojno odločiti, da se organizira kot podjetje.

Vzdrževalcem se zopet obeta obilo dela. (foto Z. Novak)

– delovne organizacije v kateri se stavi so tozdi in delovna skupnost skupnih služb bodo te enote organizirale kot notranje obračunske enote in temu vskladile primerno Statut.

– o načinu dela, izvajanju sklepov, odločanju o poslovanju politiki, izvajanju konkretnih nalog bodo bistvene razlike med sedanjo delovno organizacijo in novim podjetjem.

Organizacijske spremembe bodo racionalizirale izvrševanje nalog. **Profít** bo osnovni cilj poslovanja podjetja. Potrebno bo dosegati polno zaposlenost delavcev, njegova naloga pa bo, da dela poln delovni čas na tistih delih,

ki jih je potrebno opraviti, seveda v soodvisnosti z delavčevimi znanji in sposobnostmi.

Takšna organizacija pa zahteva drugačno vodenje, največ tri stopnje med izvajalcem dela in poslovodnim organom.

Zakon o podjetjih pozna delavski svet, zbor delavcev in samoupravno delavsko kontrolo. Odnosi med vodenjem in upravljanjem se bodo spremenili. Poslovodni organ predlaga poslovno politiko in ko jo organ upravljanja sprejme jo poslovodni organ samostojno izvaja. Zato je tudi odgovoren za rezultate poslovanja. Poslovodni or-

gan si sam izbira svoje najbližje sodelavce.

Na področju financ bo težišče na večji strokovnosti, drugačnem razpolaganju s sredstvi, izredno poudarjena odgovornost za likvidnost, saj neizpolnjevanje obveznosti kar hitro pripelje podjetje v stečaj.

Vse to pa kaže, da bo potrebno vse več znanja in uspešnega dela, če želimo da bo iz sedanje delovne organizacije nastalo dobro podjetje.

V naslednji številki pa nekaj več o novih predpisih in njihovih vplivih na uspešnost našega poslovanja.

IVAN KORAŽIJA

Vse več nerešenih stanovanjskih vprašanj

Kako hitreje do stanovanja?

Številne širše družbene zahteve in priporočila po hitrejšem reševanju stanovanjskih potreb delavcev do sedaj niso dale zelenih rezultatov. Prav nasprotno – ugotavlja se, da število novozgrajenih stanovanj iz leta v leto upada ter da se vedno več še zlasti mladih družin srečuje z nerešljivim stanovanjskim problemom.

V preteklosti smo bili uspešnejši!

V steklarni smo v preteklosti veliko vlagali v nakup stanovanj in kreditiranje individualne gradnje. Tako razpolagamo z 207 družbenimi stanovanji v skupni površini 10.311 m², po nekaterih ocenah, s točnimi podatki namreč ne razpolagamo, pa si je več kakor 600 zaposlenih zgradilo lastne domove. Kljub temu se tudi v Steklarni srečujemo z vedno večjim številom nerešenih stanovanjskih vprašanj. V zadnjem času smo namreč močno povečali število zaposlenih, naložbe v stanovanjsko izgradnjo pa smo močno omejili. Tako že tretje leto ne dodeljujemo stanovanjskih kreditov, kar je nedvomno upočasnilo individualno stanovanjsko gradnjo. Na zadnji razpis za štiri stanovanja, katera bodo vseljiva predvidoma meseca julija tega leta, je prispelo kar 30 vlog, 16 delavcev pa prosi za zamenjavo stanovanja, ker jim je dosedanje postalo premajhno.

Kako do več stanovanj?

Ker predstavlja stanovanje enega osnovnih življenjskih pogojev vsakega posameznika, ki se odraža tako na odnose v sami družini kot tudi v odnosu do dela, je potrebno zagotoviti hitrejšo reševanje stanovanjskih potreb delavcev. Za realizacijo navedenega bi bilo potrebno:

1. Uskladiti cene stanovanj z osebnimi dohodki zaposlenih tako, da bi imel posameznik s povprečnim osebnim dohodkom realno možnost, da si v primernem času kupi lastno stanovanje. Pri tem bi bilo nujno sprostiti pogoje za prodajo družbenih stanovanj delavcem, ki v njih stanujejo, vendar pa bi takšen nakup moral biti stimuliran preko stanarin in ustrezno kreditiran.

2. Spremeniti zakonodajo na stanovanjskem področju, zlasti še 3. odstavek 62. člena Zakona o stanovanjskih razmerjih, ki določa, da delavcu oziroma občanu ni mogoče odpovedati stanovanjskega razmerja, če je dopolnil 10 let delovne dobe in od tega pet let pri stanodajalcu. Po zaslugi določb tega člena je Steklarna izgubila veliko število stanovanj. Prav tako bi bilo potrebno poenotiti pogoje za zamenjavo stanovanj tistim nosilcem stanovanjske pravice, ki imajo glede na število družinskih članov neprimerno preveliko stanovanjsko površino.

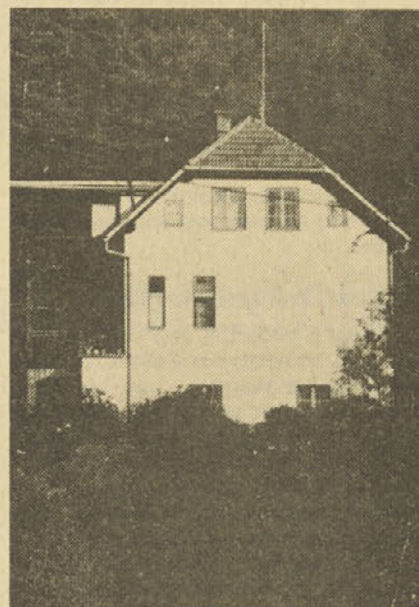
3. Zagotoviti, da bodo tisti imetniki stanovanjske pravice, ki imajo v lasti prazno družinsko stanovanjsko hišo ali stanovanje izpraznili družbeno stanovanje, ki ga uporabljajo. Tudi s tem bi v Steklarni pridobili precej stanovanj.

4. Kljub pomanjkanju stanovanjskega dinarja zagotoviti ustrezna sredstva

za kreditiranje tistih individualnih graditeljev, ki bi lahko z dograditvijo stanovanjske hiše izpraznili družbeno stanovanje.

5. Poiskati drugačne načine stanovanjske gradnje, kjer se bodo v meri angažirala tudi sredstva posameznikov. (Izgradnja stanovanj do določene faze in prodajo istih delavcem kot kredit).

Podanih je le nekaj predlogov, ki bi se jih prav gotovo dalo še dopolniti. Po drugi strani pa obstaja upanje, da se bo gospodarstvo izklopalo iz trenutnih težav ter da bodo prišli za pričakovalce stanovanj boljši časi.

Ena najstarejših stanovanjskih hiš Steklarne. (foto Z. Novak)

Kdaj in kakšna reorganizacija Steklarne

Reorganizacija obstoječih organizacij združenega dela oziroma njihovo preoblikovanje v podjetje je dolgotrajen in zahteven proces, ki mora temeljiti na ustreznih analizah tako, da se bo novo organizirano podjetje sposobno uveljaviti kot samostojni poslovni subjekt v razmerah tržnega gospodarstva.

Zakon o podjetjih, kateri je pričel veljati 1. 1. 1989 daje obstoječim organizacijam združenega dela na razpolago kar tri leta, da se uskladijo z njegovimi določbami oziroma, da se organizirajo kot podjetja. Kljub temu so se reorganizacijski procesi marsikje že pričeli in tudi končali. Vse dosedanje reorganizacije pa so v pretežni večini potekale v dveh skrajnostih. Pri prvi je šlo za enostavno ukinjanje vseh temeljnih organizacij in za visoko stopnjo centralizacije vseh poslovnih in samoupravljaljskih funkcij, pri drugi pa za množično izločanje temeljnih organizacij, pod večjim ali manjšim vplivom lokalnih političnih struktur in njihovo preoblikovanje v samostojne poslovne subjekte neglede na njihovo dejansko poslovno sposobnost. Obe skrajnosti sta v relativno kratkem času pokazali vse slabosti takšnih reorganizacij.

Za reorganizacijo na voljo tri leta

V Steklarni do sedaj še nismo razpravljali kdaj in v kakšno podjetje se bomo preoblikovali. Po vsej verjetnosti se bomo kot celota reorganizirali v družbeno podjetje, čeprav tudi druge oblike podjetja niso povsem zamenljive za katere pa smatram, da v našem primeru ne bi dale optimalnih rezultatov. Od teh drugih oblik podjetja bi lahko prišlo v poštev skupno podjetje ali združeno podjetje, kar pa pomeni, da bi se moralo iz sedanje delovne organizacije predhodno organizirati več družbenih podjetij.

7 Steklarna se bo organizirala kot družbeno podjetje s sprejemom statuta. Statut je edini akt, kateri se mora sprejeti na referendumu. Predlog statuta in s tem tudi bodoče organiziranosti mora pripraviti delavski svet, predlog pa mora skozi razpravo na zborih delavcev, kjer lahko doživi tudi določene spremembe. Bistvena novost pri sprejemanju statuta na referendumu je, da se sprejme z večino glasov vseh zaposlenih v delovni organizaciji in je tako sprejet tudi v primeru, če posamezni tozid ni dobil potrebnega števila glasov. Tako je odpravljen konsenz pri sprejemanju statuta podjetja, kot najpomembnejšega samoupravnega akta.

Osnova notranje organizacije ekonomske enote?

V primeru, da se bo celotna sedanja delovna organizacija organizirala kot družbeno podjetje, bo notranja organizacija bodočega podjetja temeljila na delovnih enotah, katere morajo biti opredeljene v statutu, o njihovem formiranju in ukinjanju pa bo odločal delavski svet. Delovne enote bodo lahko dvojne, glavna razlika med njima pa je v obsegu pravic, ki so na njej prenešene. Prva oblika delovnih enot ima zbor delavcev in predstavlja le volilno bazo za volitev delegata v delavski svet. V drugi obliki delovne enote se lahko uveljavlja določen obseg samouprav-

nih pravic v skladu s skupno dogovorjenimi kriteriji v splošnih aktih. Te delovne enote so v bistvu bivše ekonomske enote ali tako imenovana stroškovna mesta, v katerih se ugotavljajo določeni posebni rezultati, ki so tudi osnova za odločanje v takšni enoti. Tudi ta oblika delovne enote ima kot samoupravni organ le zbor delavcev, za obe vrsti delovnih enot pa je značilno, da jima zakon ne priznava lastnosti pravne osebe.

Vse dotlej, dokler nismo organizirani kot podjetje za nas zakon o podjetjih ne velja in smo se dolžni ravnati po obstoječih samoupravnih aktih. Čeprav imamo za reorganizacijo na razpolago dovolj časa, predolgo zadrževanje obstoječe organiziranosti ne bi bilo smotno, saj lahko postane ovira za prožnejše vključevanje v tržne tokove proklamirane ekonomije.

J. A.

Brušenje notranjih robov na posodi za kekse v Dodelavi. (foto Z. Novak)

Aktualni pogovor

Bajruš in Nedžimija Selimi

Kljub majhnosti našega kolektiva je v »Dekorju« Kozje narodnostna struktura kaj pestra. Tu delata tudi zakonca Selimi, albanske narodnosti.

Z nekaj zamude, dogovorjeni smo bili ob dveh, sem pozvonil in počakal pred vrati kletnega stanovanja v enem izmed štirih blokov, ki so zrasli v letih, kar smo zajadrali steklarji v Kozje. Vrata niso bila zaklenjena, hitro smo se zapletli v pogovor. Naše klepetanje ob kavici je za trenutek zmotil le sin Elind, ki se je sicer igral v sobi s sosedom, blokovskim vrstnikom.

Bajruš, predstavi se bralcem!

– V Sloveniji živim že enajst let, šest let sem poročen z Nedžimijo, učiteljico angleščine, poznala sva se že prej, oba sva albanske narodnosti. Jaz sem steklobrusilec, ona dela kot označevalka stekla, čeprav bi si želela opravljati delo, primernejše svoji izobrazbi. Dokler sem bil samec, sem se vključeval v družabno življenje kraja. Eno leto sem bil gospodar nogometnega kluba. Ekipo sem spremljal na tekmah, ob porazih sem bil preveč razočaran, zato sem s tem delom prenehal. Nekaj časa sem sodeloval pri kinu. Tedaj sem odklonil ponujeno garsonjero v bloku, sedaj mi je žal. Sem bil pač zadovoljen kot podnajemnik. Ko sem se poročil, mi je s pomočjo TOZDa Dekor uspelo dobiti prostor v bloku, ki sicer prvotno ni bil namenjen za stanovanje. Sedaj sem se posvetil družini in delu.

Naj dodam, da sem že ob vstopu začutil nekakšen družinski mir in harmonijo, stanovanje je kljub vlažnosti v zimskem času prijetno. Na steni nad kavčem v kuhinji »Vjesnikov« koledar s Titovo sliko.

Kako se počutiš v Sloveniji kot priseljenc?

– Ne vem, če je potrebno govoriti o tem, da je tu življenje zame lepše kot v rojstnem kraju.

Ali si v Južni Srbiji, v svoji vasi občutil kakšno krivico zaradi svoje narodnostne pripadnosti?

– Življenjski pogoji za Albance so bili vedno slabši, posebno velik pritisk so doživljali naši starši oziroma njihova generacija.

Po končani vojni so bili praktično brezpravni do obračuna z Rankovičem. Ljudje so trpeli, veliko je bilo nepismenih, z njimi so močno mani-

pulirali in kot odrešitev so jim nazadnje poslali pozive, da si morajo v nekaj dneh urediti potne liste. Bila so naročena javna prevozna sredstva in obljubljeno lepše življenje zanje v – Turčiji. Stanovanje, zaposlitev, nacionalna, verska svoboda...

Odselil bi se tudi moj oče. Se pa ni po zaslugi vaškega hodže, ki je bil izobražen človek velikega ugleda. Svoje vernike, Albance, je od vasi do vasi pripravil, da se niso ravnali po omenjenih ukazih. Govoril je, da bo prišlo do velikih sprememb, in res – čez tri dni je bila prejšnja zahteva umaknjena. Začeli so se boljši časi. Ljudje so začeli zaupati jugoslovanski vladi in njeni politiki. Mladim so omogočili šolanje. V času preganjanja Albancev pa je bilo neprostoovoljno izseljenih iz Jugoslavije pol milijona Albancev.

Kako reagiraš na sedanje dogodke na Kosovu?

Informacije o tem so vse skromnejše. Verjamem »Mladini«, »Danasu« in »Oslobodjenju«. Del tiska je zelo nenaklonjen Albancem, širijo se polovične resnice, v škodo naše narodnosti. Spet je na pohodu parola »jeden narod – jedan jezik«. Iz področja ožje Srbije, od koder izhajam, so se mnogi Albanci

preselili na Kosovo, kjer je pouk v albanskem jeziku. Mnogi pa so se tudi asimilirali – spremenili vero, imena, postali so »čisti« Srbi.

Ali ste v vaši družini živeli tradicionalno, v nekakšni plemenski skupnosti, ženske prekrile čez obraz...

Ne, ta tradicija se je ohranila le pri posameznih starejših ljudeh, v manjših vaseh. Res pa sem kot najstarejši med šestimi sinovi precej časa s prihranki pomagal staršem. Sedaj je to skrb prevzel brat, ki prav tako dela v Sloveniji, v steklarni v Rogaški Slatini.

Kako si zadovoljen pri nas?

Kot navaden delavec sem se priučil za steklobrusilca, to delo se mi zdi lepo, boljše kot lopata, ne? Sprva tudi nisem občutil, da bi kdorkoli v kolektivu imel do mene kot priseljenca – Albanca slab odnos. A leta 81 sem bil zelo prizadet, nisem vedel, kaj se je zgodilo na Kosovu. Morda se mi je le zdelo, da so začeli gledati tedaj name drugače. Sicer pa imate Slovenci do nas res dober in pošten odnos. Prepričan sem tudi, da med vami ni niti enega pristaša Miloševićevske politike, ki nam je prizadela toliko gorja.

Ali si sam nenaklonjen pripadnikom naroda, ki s silo hoče dominirati nad Albanci v Jugoslaviji?

Družina Selimi iz Kozjega.

Ne. Saj sem leta osemindesetdeset prišel za delom v Slovenijo s prijateljem – Srbom. Mladi ne bi smeli nasedati politikantskim spletkam.

Bližajo se dopusti. Nameravaš z družino obiskati domače?

Z domačimi imava skoraj čisto pretrgane odnose. Na Kosovo lahko telefoniraš le: »Zdravo...« Kaj več bi že bilo lahko sumljivo. Telefonski pogovori so kontrolirani. Bojimo se prazno-

vanja šeststoletnice kosovske bitke. Ne vem, če bom z družino lahko preživel kaj dopusta med domačimi. Vse nas je strah.

Pogovor je bil zaključen. Na mizi »sveža« »Mladina« in »Danes«, nasmejan Titov lik na steni, ob njem natisnjene besede:

»Ustanovitev Protifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije je ena največjih pridobitev naše narod-

noosvobodilne borbe tega časa. Položeni so temelji, na katerih nastaja nova, pravičnejša ureditev v državah Jugoslavije, položeni so temelji, na katerih se gradi resnično bratstvo in enakopravnost vseh narodov Jugoslavije, temelji prve, resnično demokratične, ljudske vladavine.«

Tito, Jajce, 29. 11. 1943

Pogovarjal se je

FRANC ČERNELČ

Anketa

Obisk v steklarni Ajka na Madžarskem

27. aprila letos nas je 47 steklarjev obiskalo steklarno AJKA na Madžarskem. Prirčno nas je sprejel tehnični direktor KARL DRESCHER in nam pokazal tovarno. Še posebej je poudaril problem nagrajevanja steklarjev ter podal predloge, s katerimi on misli, da bi interes za steklarstvo porastel.

O steklarni AJKA smo v našem Steklarju že pisali, zato smo naredili majhno anketo med udeleženci strokovne ekscurzije. Vsem so bila zastavljena tri vprašanja:

- kakšni so tvoji vtisi o steklarni v primerjavi z našo?
- ali imaš kakšen predlog, da ga prenesemo v našo steklarno?
- ali so takšni obiski zanimivi?

Galun Franc, mojster brigadir

Moji vtisi so zelo slabi. Imajo slabše pogoje dela kot so pri nas. Opazil sem, da veliko bolj pazijo na izdelke kot pri nas, o čemer pa mi samo govorimo.

Obiski v druge steklarne so zelo zanimivi, vendar v boljše kot je naša. Zakaj ne bi šli v Nemčijo, Čehoslovaško, ali celo na Irsko. Mislim tja kjer imamo boljše pogoje dela. Menim, da smo si to po tolikih letih dela zaslužili.

Srbčić Vinko, poslovodja

V primerjavi z našo steklarno ne moremo primerjati pogojev dela. Sam proces dela je nekoliko bolj zanimiv, zaradi manjšega števila ljudi v brigadi. Če pogledamo samo proizvodnjo je naša steklarna daleč pred njimi. Lahko bi govorili le o čutu za čuvanje stekla s pomočjo stiropor embalaže, kar bi tudi nam prišla prav. O odpadku bi lahko rekel, da je zelo majhen, a ne zaradi same kvalitete, temveč zato, ker pravijo, da je vse še za uporabo in prodajo.

Obiski v druge steklarne so zanimivi in koristni, toda le v take, ki so kvalitetne in renomirane, ker le tako lahko dobimo kakšno novo in koristno znanje, ki bi ga lahko koristili.

Sabljak Mato – učitelj praktičnega pouka

Pogoji dela pri peči so podobni našim ali celo slabši. Sestava brigad je nekaj drugačna zaradi njihovega načina dela. Med steklarji je veliko starejših delavcev in žensk. Iz pogovora z njimi smo izvedeli, da interes za steklopihalce upada. Osebo se mi je vtisnil v spomin odnos do čuvanja artiklov, ker če ceniš proizvod, ceniš tudi tistega delavca, ki je vložil veliko truda, da ga je izdelal. Takšnih obiskov je potrebno čimveč, da se vidijo drugačni načini dela in pogoji v katerih se dela.

Miran Strmčnik – vodja stroja WALTER

Prvi vtis ob prihodu na Madžarsko je, da oni ljubijo red in čistočo. Zdi se mi, tudi, da je njihov tempo življenja bolj umirjen, da ni takšnega vrtoglavega tekanja za denarjem.

Steklarna je manjša kot naša, vendar je proizvodnja velika za takšno število zaposlenih. Opazil sem, da je manj stikalcev, odnašalke pa so predvsem ženske (drugačen sistem dela). Hladilnice po vstavljanju izdelkov zapirajo (prihranek energije in manjši lom). Tudi plinski bobni (drumle) so drugače izvedene. Izdelke iz hladilnic izlaga in reže ista oseba, tudi embalaža je iz stiropora. Transport izdelkov je urejen preko travov. Kvaliteta stekla je dobra. Red in čistoča v proizvodnih halah je veliko večja kot pri nas, s tem da zato skrbi vsak posameznik.

Štih Vlado – mojster brigadir

Pogoji dela so slabši kot v naši steklarni. Intenzivnost dela (tempo) je približno enak našemu. Izdelki so izdelani manj kvalitetno, steklo pa je boljše kvalitete kot pri nas.

Takšni strokovni obiski so zelo poučni in želel bi, da bi jih bilo več, ker to lahko samo koristi nam steklarjem.

Drago Slatinšek – tekoči kontrolor

Z velikim navdušenjem in v dobri družbi sem se priključil ekscurziji v madžarsko steklarno. Dasi ravno ne nosim globljih vtisov o videnem, trdim, da je soočanje z vsako različnostjo pozitivno. Najopaznejša je bila pozornost oziroma skrb za vsak proizveden izdelek. Tukaj vidim občutno razliko med delavci AJKE in našo steklarno. Mogoče je ta razlika v zavesti ljudi. Opažam, da bi z večjo pedantnostjo in skrbjo »obvarovali« 15% naših proizvodov v vseh fazah naše proizvodnje.

Če ne bi bilo izmenjav znanja in izkušenj, ne bi bilo steklarstva v Evropi, kjer je doseglo svoj najvišji razvoj. Pogrešam tovrstnih srečanj z najuspešnejšimi steklarnami v Evropi.

Jože Bedenik – poslovodja

Primerjave med AJKO in ROGAŠKO zaenkrat ne vidim, predvsem ne v pogojih dela. Sicer imamo nekatere faze enake. Proizvedenih kosov, ki so šli skozi prvi pregled ne vržejo v stran, ampak, se še ponovno pregledajo, in se ugotovi, če se dajo prodati. Pri nas pa kot izgleda včasih kontrola kar tekmuje kdo bo imel več škarta. Poleg tega je opazna v AJKI veliko večja pazljivost pri transportu artiklov skozi obrate.

Obiski v steklarne so zanimivi, vendar bi bilo smotno organizirati ogled ene boljših steklarn na zahodu.

Vsi govorniki so govorili o odnosu do proizvodnih izdelkov in spoštovanja teh izdelkov v katere so steklarji vložili veliko znanja in znoja. Menim, da lahko drži misel sogovornikov. Koliko spoštujemo steklarjeve izdelke, toliko spoštujemo tudi njih kot osebnosti, ki so ta izdelek izdelali.

LEOPOLD OGRIZEK

Japonska – dežela drugega sveta!

Tako smo naslovili prispevek vodje komerciale Franca Jankoviča. Dogovorili smo se, da tokrat napiše prispevek nekoliko drugače, ne s poudarkom na poslovnih razgovorih, ampak o vtisih, ki jih človek doživi v daljni nadvse uspešni in specifični deželi Japonski. Ker je bilo vtisov veliko in je prispevek dolg, smo se odločili, da prispevek objavimo v dveh delih.

Poslovna potovanja – nujnost in potreba

Velikokrat se mi pripeti, da me znaneec, sodelavec, sorodnik ali prijatelj iz radovednosti malo z zavistjo in v šali zbede: »Veliko sveta si že videl, to mora biti fajn takole potovati po svetu. Kako je kaj tam, kje si bil?« Odgovor pač ne more biti drugačen, kot je osebno podoživljanje vidnega in že nekako v navadi mi je, da rečem: »Naporno in čisto nič turistično.« Mogoče bi veliko več videl in izvedel od vodičev kot turist. Ker pa to ni namen poti na kate-re se podajam na osnovi sklepa DS skupaj s tov. direktorjem ali pa s sodelavci, mi ostane to, kot je pač možno opaziti na taki poti. Zbiram vtise tega, kar se da videti iz taksija ali pa drugih prevoznih sredstev, veliko se da izvedeti iz razgovorov s partnerji odnosno gostitelji, ki so lahko skopi in zaprti ali pa zelo gostobesedni. Veliko stvari utone v pozabo, ostanejo le važne ali pa vidne razlike ali v obnašanju, navadah, pristopu k poslu, jedeh, načinu življenja, spoštovanju vrednot v življenju, stopnje razvitosti. Ne da se izogniti večnim primerjavam tako tovarne, njene poslovne filozofije, družbe v celoti, poslovnosti in predvsem tega, kar dela ljudi firme, države, sistema velike, majhne, uspešne in neuspešne in tako v nedogled.

Vse skupaj se začne veliko prej, kot se samo potovanje izvrši. Za to morajo jasno obstajati tehtni poslovni razlogi.

Komuniciranje v obliki medsebojnih vse češćih obiskov postaja vsakdan poslovnih ljudi po svetu. Osebni kontakti postajajo neobhoden element poslovne politike. Poslovnost zahteva preverjanje na licu mesta, kajti še tako dobro natisnjena brošura ne more prikazati vse specifične posamezne firme, poleg tega je osebna ocena velik faktor (če ne odločujoč) v managerskem konceptu bussinesa zahoda. Delamo z zelo uspešnimi firmami na Zahodu, zato so potovanja nuja in del našega vsakdanjika.

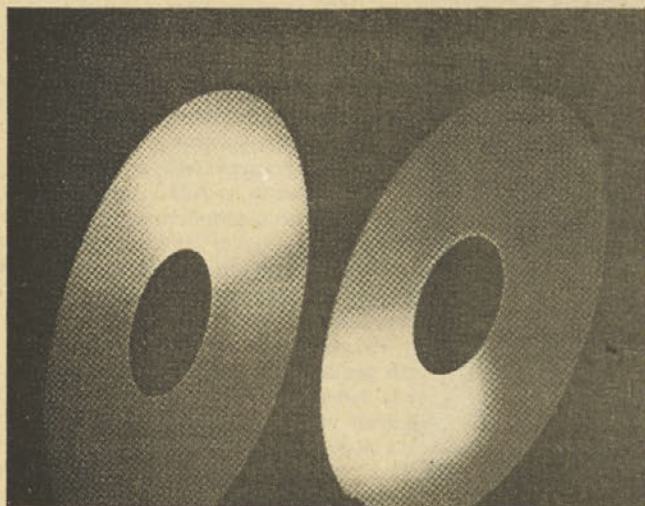
40 ur letenja!

Ni pa čisto tako enostavno kot se sliši. Najprej je treba s partnerjem najti ustrezen termin, ki je odvisen od delovnega načrta posameznih vodilnih pri firmi, ki se jo namerava obiskati. Ko se to vskladi, mora biti določen in usklajen dnevni red razgovorov z vsemi temami, da bi sestanek potekal produktivno, ter da bi partnerji bili pripravljeni nanj, nakar se skušajo dobiti čim cenejše karte pri raznih avio prevoznikih in seveda operativne priprave za sestanke. Tokrat je šlo za relativno kratko službeno pot po času trajanja, po razdalji pa dolgo, saj je vodila okrog sveta. Obiskali smo Japonsko, kjer smo se sestali nekajkrat z različnimi strukturami multinacionalne kompanije Hoya, nakar smo vodili razgovore z vsemi važnimi partnerji v New Yorku, kjer so se odvijale priprave za tržni teden.

S tovarišem Pelkom sva odpotovala 18. aprila in nekako pravo težo poti sem se zavedal šele, ko mi je tovariš Pelko omenil 40 ur letenja, ki je pred nami. Iz Zagreba smo najprej z Jatom leteli do Londona kaki dve uri in pol. Že tukaj smo naleteli na eno uro časovne razlike. Odleteli smo ob enajstih in po dveh in pol urah pristali ob 12.30 po lokalnem času na londonskem mednarodnem letališču Heathrow. Za terek precej prazen aerodrom in veliko Japoncev ali bolje rečeno pripadnikov tudi ostalih daljnovzhodnih držav. Po osvežilni pijači in nekajurnem pogovoru o tem in onem, predvsem pa o tem, kaj pričakujemo od poti, smo z urno zamudo odleteli z jumbo-jetom British Airwaysa ob štirih popoldne (ob petih po našem času) proti Tokyju. Avion je bil poln kot jajce, let je trajal nekaj več kot dvanajst ur. Sedeli smo na tesno, kot se temu pravi brez velikih možnosti za pretegovanje in sprehanje. Ruta poti je obrnjena stalno na vzhod. Izgubi se noč, saj tema traja nekaj več kot štiri ure in po prihodu v luč dneva se tudi spati ne da. Malo slabšem spancu botruje tudi potovalna mrzlica, ki se v človeka prikrade nehote.

Z napovedjo, da bomo leteli po severnosibirski ruti, so nas presenetili, saj so pri Generalturistu v Ljubljani, kjer smo kupili karte trdili, da letimo preko severnega pola, ter da so v slučaju lepega vremena potnikom vidni čudoviti kraji ledenih brezpotij severa. Od obetajoćih obljub nismo videli skoraj ničesar, ker več kot dve uri traja postrežba s pijačo in jedajo (v avionu mora relativno maloštevilno osebje postreči več kot štiristo potnikov), nakar smo prileteli v noč. Kje letimo, smo izvedeli od kapitana pilotov.

Iz Londona poteka let naprej proti Amsterdamu, Copenhagenu, južno od

Stekleni spominski diski, ki se uporabljajo v računalništvu – proizvod iz širokega proizvodnega programa firme Hoya.

Vzorčna soba firme Hoya.

Stockholma do Helsinkov in po dobrih dveh urah priletimo severno od Leningrada v Sovjetsko zvezo. Pot se nadaljuje po skrajnem severu evropske Rusije do gorovja Ural in nato po skrajnem severu Sibirije ure in ure na daljni vzhod. Ko smo prileteli v dan, sem si iz repa aviona ogledal brezpotja Sibirije. Enoličnost srednje nizkega sveta prekinjajo samo reke. Nikjer ni videti sledov življenja ali civilizacije svet je skrajno neprijazen in surov, pogoji ne dovoljujejo obike življenja. Preletimo velike sibirске reke Ob nato Jenisej in Leno se približamo južno od Jakutske koncu kontinenta, ki ga zapustimo pri mestu Jedinka.

Po preletu morja nas pozdravijo v daljavi zasnežene bele gore Hokaida, ki me spomnijo na Saporo in zimske olimpijske igre, kmalu za tem smo že nad otokom Honšu, ki ga prečkamo in v lepem sončnem vremenu priletimo na Tokyoko mednarodno letališče v sredo opoldne po lokalnem času, po našem pa ob petih zjutraj.

Dežela, ki napravi globok vtis!

Že pred odhodom v »ta drugi svet« sem veliko pričakoval. Danes, ko skušam spraviti na papir te vtise, moram poudariti, da sem videl več kot sem pričakoval, ter da je Japonska naredila name velik globoko očiteno vtis. Površina otoške države znaša 377.781 m², se pravi, da je za približno za Jugoslavijo in pol velika po površini, ima pa veliko več prebivalstva. Japoncev je 122 milijonov. Tovariš Premoze, ki je zastopnik izvoznika Intertrade iz Ljubljane, je na to temo povedal zanimivo resnico. »Veste, tako veliko prebivalcev zbitih na tako majnem prostoru je pogojevalo drugačen način življenja, kulture in spoštovanja določenih vrednot v večji meri kot pri drugih narodih sveta. Japonci so se skozi stoletja naučili strpno živeti drug ob drugem z velikim spoštovanjem tradicije, starejših, vrednot znanja, dela in kulture. Omejenost zemljišča je diktirala funkcionalnost vsepovsod. To se vidi v arhitekturi, v prometu, v dobri organizaciji in brezhibnem delovanju vsega kar tam obstoja.«

Letališče Narita je locirano na obrobju Tokya in odvisno od gostote prometa, lahko traja vožnja do središča mesta tudi dve uri. Pričakoval sem večje letališče in manj skromnosti. Po carinskih formalnostih smo se odpejali z avtobusom (taksi je enostavno predrag) do hotela.

Letni čas je nekoliko pred nami. Pomlad se kaže v razkošju cvetic, še posebej japonskih češenj, ki s svojo specifično rdečo barvo dajejo krajani poseben ton. Na vožnji v središče 12-milijonskega mesta, s premerom 160 km (od Rogaške do Postojne) opazim slikovito vrtnarsko urejenost krajinske arhitekture, veliko cvetočih grmovnic, tulipanov. Prijetno sončno toplo vre-

me doda svoj čar k pomladanskemu ugodju. Mesto nima neke posebne vzhodnjaške arhitekture. Zgradbe so nizke, zaradi potresnega področja dominirajo 3-4 nadstropne zgradbe. V oči padejo hitre prometnice, ki so zgrajene na stebrih v več nadstropjih nad reko, da bi se prihranili življenjski prostor. Promet je gost, vendar mesto daje prijeten vtis. Veliko je zelenja in le proti centru Tokija se stavbe dvigajo do petindvajset neke tudi do maksimalno petdeset nadstropij.

Pozornost, spoštovanje, poštenost!

Prvi prijeten vtis se stopnjuje ob prijetljaju, ki bi me stal drugje v svetu veliko živcev in denarja. Iz zadnjega žepa »kavbojk« mi, ne da bi občutil, pade na sedež v avtobusu denarnica z večino dokumentov, dolarji in kreditno kartico. To opazim šele pri recepciji v hotelu ob vpisu v evidenco, ko bi moral predložiti kreditno kartico za plačilo. Ko sem opazil, da ni denarnice na običajnem mestu, se mi je zdelo, da se mi je sesul ves svet na glavo. Iz vročice me je rešil naslednji trenutek šofer avtobusa, ki je denarnico prinesel za menoj, seveda v nedotaknjeno vsebino. Bil sem mu neizmero hvaležen. Kasneje po srečanju s tovarišem Premozetom, ki je vrsten poznavalec japonskih razmer, saj je tam študiral in govoril njihov jezik, nam je povedal, da se tuje imovine v smislu kraje nihče ne dotika ter da ni problem, če človek pozabi zakleniti stanovanje ali avto.

Pozabljeno stvar lahko najde tudi po preteku več kot mesecu dni. Na to seveda vpliva v veliki meri izobrazbeni nivo. Od šolarjev danes konča šolanje 97% srednji in visoko šolski študij. Trdijo, da od tega 48% študentov konča fakulteto.

Vsepovsod naletimo na odnos spoštovanja, ki vzbuja skoraj že nelagodnost. Potrošniku ali gostu poklanjajo maksimalno pozornost. Nisem še razpakiral prtljage, že so mi prinesli adapter za brivnik in v manj kot pol ure so mi zlikali obleko, da sem bil nared za sestanek, pa čeprav jim je že iztekel delovni čas. Z gostitelji, to je tov. Premozetom in g. Hotanijem, smo se sestali takoj za tem, da smo se pogovorili še enkrat o programu razgovorov. Še isti dan smo se srečali z odgovornim za optiko pri fmi Hoya ter z g. Umezawo od fme Astra s katero sodelujemo v manjšem obsegu že nekaj let. S Hoyo smo vzpostavili prve kontakte leta 1986 in to preko Mikase iz New Yorka, s katero poslovno sodelujemo oba partnerja. Od takrat pa do danes sodelovanje narašča. Hoya je največji in zelo kvaliteten proizvajalec kristala v Japonski. V letnem poročilu firme Hoya so zapisali vse kar utegne zanimati poslovnega partnerja. Velikost firme običajno merimo po obsegu prodaje, ki je lani znašala 812 milijonov dolarjev. Firma sestavlja 5 oddelkov, ki proizvajajo zelo široko paleto proizvodov. Spisek obsega kar celo stran v letnem poročilu. Za nas je najbolj

zanimiva proizvodnja kristala, imajo pa še proizvodnjo stekla za elektroniko (steklene memorijske diske za kompjuterje, steklo za solarne celice, laserske oscilatorje itd), oddelek optičnega stekla (leče za video kamere, televizijske projektorje, optične instrumente in očala, filtre za kamere, laserska stekla, optična vlakna itd), oddelek medicinskega stekla (kontaktne leče, oprema za hranjenje in vzdrževanje leč, oprema za medicino), oddelek za proizvode za očesno nego (steklene leče za očala iz serije multilokalnih leč, plastične leče, okvirji za očala, oprema za optike).

S Hoyo smo vzpostavili prve kontakte leta 1986 in to preko Mikase iz New Yorka, s katero poslovno sodelujemo oba partnerja. Od takrat pa do danes sodelovanje narašča. Hoya je največji in zelo kvaliteten proizvajalec kristala v Japonski.

Drugi dan, to je v četrtek, se peljemo dobro uro daleč v tovarno kristala in kristalina. Nahaja se na obrobju mesta. Najprej srečamo vodstvo tovarne, imamo kratek predstavitevni sestanek, nakar si ogledamo tovarno. Ne preseneti me več urejenost zamljišča, parka, stavb, vzorčnih sob, zlatih ribic v umetnem majem ribniku med industrijskimi zgradbami. Povsod so vidni sledovi skrbne nege, pridnih rok. Čistoča okolja in tovarne je izredna. Prostori dajejo izreden vtis urejenosti in discipline. Proizvodnja obsega tri večje enote. V prvi proizvajajo 70 ton kristalina na petih avtomatskih linijah, od katerih obratujejo neprenehoma vsaj tri (na vsaki znaša cca dnevna proizvodnja 75.000 kosov), v drugi enoti proizvajajo 40 ton svinčenega kristala dnevno na dveh pihalnih linijah ter na dveh prešah, imajo še manjšo peč okrog tone dnevne proizvodnje za ročne delavnice (30 steklarjev), ki steklo dobivajo v glavnem preko platinastih odjemalcev, ki omogočajo zelo homogeno steklo izredne kakovosti. Steklo topijo v elektro pečeh. Osnovna proizvodnja, ki da letno proizvodnjo 35 milijonov kosov kristalina in 15 milijonov kosov kristala, je tehnično tehnološko dovršeno urejena z veliko tehničnega znanja. Vse to izdelajo s 700 zaposlenimi delavci (pri nas izdelamo letno med 7 in 8 milijoni kosov z 2.300 delavci). Tudi brusilcev je malo. Oddelek ima 16 delavcev. Brusijo v glavnem unikate. Drugače pa so brusilnice polne brusilnih avtomatov. Naštel sem jih 18. Med njimi je tudi najmodernejši, ki ima v glavni hkrati kar štiri različne diamantne bursne plošče. Brusi lahko skoraj neverjetne kombinacije brusov in nadomešča relativno drago delovno silo. V tovarni je veliko opreme za razne tehnike obdelave od pekskanja pa do mehanskega poliranja kristalnih izdelkov. V tovarni dela 50 inženirjev, od tega 20 na razvoju, 30 pa na tekočem delu. Imajo tudi 10 designerjev. Proizvodnja v vseh svojih fazah izraža močno poudarjeno kvaliteto končnega izdelka. Hoya spada nedvomno v sam svetovni vrh najboljših proizvajalcev. (Dalje prihodnjič)

FRANC JANKOVIČ

Problematika v zdravstvu – obratni ambulanti Steklarne

Potrebovali bi ustrežnejše prostore!

V zadnjem času se veliko govori o krizi v zdravstvu, zato bi tudi mi radi opozorili na nekaj perečih problemov v naši ambulanti. Ambulanta je začela s svojim delom pred 32 leti in je bila prva ambulanta za zdravstveno varstvo v naši občini in tudi ena izmed prvih v celjski regiji. Svoje delovne prostore imamo nad garažami in že 32 let iste.

Zaradi vedno večjega števila zaposlenih v Steklarni in ISS nastaja pri nas vse večja prostorska stiska in vedno večja čakalna doba. Velik problem predstavlja stopnišče, ki je strmo in ozko ter težko dostopno pacientom s težjimi poškodbami, da ne govorimo, kako težko je prinesiti oziroma odnesti pacienta na nosilih.

Tudi sanitarije že zdavnaj ne ustrezajo več osnovnih predpisom, saj imamo samo eno stranišče, kajti drugo smo morali uporabiti za pralnico. Stranišče je v pritličju, izven prostorov ambulante, tako da morajo pacienti nositi za razne laboratorijske preiskave urin in blato po stopnišču, dveh čakalnicah do laboratorija, če dežuje ali sneži pa tudi pod dežnikom. Zaradi garaž, ki so pod ambulanto ne moremo zračiti prostorov, saj vsi izpušni plini prihajajo naravnost v naše prostore. Hrup od avtomobilov pa često moti zdravnika pri raznih preiskavah.

Stavba je lesena, takoj po pleskanju nam razpokajo stene in odpada omet. Skozi tla, katera so prav tako lesena, smo pred kratkim dobili obiskovalce – miši, ki so skupinsko prišle iz spodnjih prostorov. Obratna ambulanta nudi osnovne zdravstvene usluge največjemu podjetju v občini Šmarje pri Jelšah, oziroma polovici vseh zaposlenih delavcev v Rogaški Slatini. Prostori ambulante pa so najslabše urejeni.

Večkrat smo že na to opozorili upravo ZD Šmarje pri Jelšah, toda zaman. Upamo, da bo imela za to več posluha Steklarna, saj mislimo, da si delavci Steklarne zaslužijo lepše in primernejše prostore.

Zdravstvena ambulanta

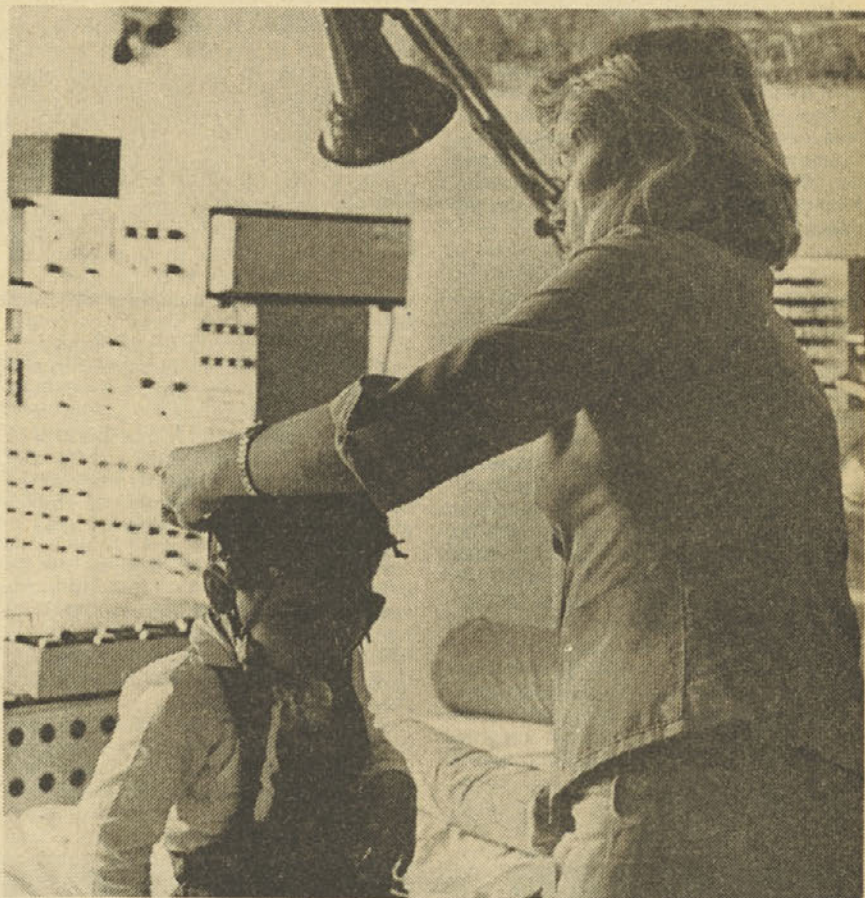

Foto: IGOR MODIC

Delovanje zobozdravstvene službe

Poudarek preventivi

Pri vsakodnevem zobozdravstvenem delu opažamo veliko nepoučenost naših pacientov. Veliko je takšnih pacientov, ki ne pridejo k nam prej, dokler zob ne zaboli.

To škodi vam in nam. Če vas zob že boli, se pri nas bolečine še povečajo, potrebno je dolgočasno zdravljenje in danes so zobozdravstvene storitve tudi drage.

Prihranite si čas in denar in zavarujte se pred velikimi nepotrebni bole-

činami, zato upoštevajte naše navodilo: »Pridite vsakih 5 mesecev na kontrolo k zobozdravniku, ne glede na to ali vas kaj boli. Vsaka začetna gniloba se da rešiti brez bolečin.«

Podobno je tudi pri ekstrakcijah zob (puljenje). Za puljenje je prav tako po-

trebno, da se pride pravočasno, dokler še zob ne boli in se še ni začel proces. V večini primerov ni mogoče puljenje takrat, ko zob začne boleti in se zagnoji. Temu sledi le rezanje, zdravljenje z antibiotiki, bolečine pa so neizogibne.

Najboljša preventiva in pravilen način dela je organizirati občasne sistemske preglede. Da je to nujno in edino pravilno nam potrjujejo učenci steklarske šole, ki pridejo v službo s sanjranim zobovjem.

Mi smo to že poskušali realizirati, a nismo mogli uskladiti z delovnim časom, mislimo pa, da bi se z malo dobre volje z obeh strani, to dalo urediti.

Zobna ambulanta

Šolsko športno društvo

Program dela

ŠSD na Steklarski šoli šteje 140 članov. Na ustanovni konferenci ŠSD, ki je bila dne 21. 9. 1988, smo izvolili delovno predstevstvo v naslednji sestavi:

- predsednik: Željko Brezinščak, učenec 3. a razreda
- podpredsednik: Nevenka Šumečki, 2. a razred
- tajnik: Jožica Pavič, 2. a razred
- blagajnik: Jasenka Guntner, 2. a razred

Na podlagi materialnih pogojev naše šole ter interesov učencev smo formirali sekcije, v katere so se učenci prostovoljno odločili, delovno predstevstvo pa je izbralo vodje posameznih sekcij:

- nogomet: Ivan Jereb, 3. b
 - košarka: Aleš Jager, 2. b.
 - nam. tenis: Tomislav Papeš, 3. a
 - odbojka: Martin Trašeski, 3. a
 - rokomet: Nevenka Šumečki, 2. a
 - strelstvo: Boris Bat, 2. a
 - košarka (Ž): Aleksandra Pažon, 2. a
- Vaditelji športnih panog delajo po programu dela, ki ga je sprejelo predstevstvo ŠSD.

Program dela ŠSD 1988/89

September: - določanje terminov za vadbo po športnih panogah

- sodelovanje ŠSD na akciji Šport eid v Kranju
- sodelovanje ŠSD na akciji »tek proti času«
- medrazredno tekmovanje v košarki za moške in ženske

Oktober: - sodelovanje na občinskem krosu v Šmarju

- nadaljevanje tekmovanja v košarki
- sodelovanje ŠSD na Steklariadi v Puli
- atletski troboj.

November: - zaključek tekmovanja v košarki

- medrazredno tekmovanje v streljanju z zračno puško v počastitev dneva republike
- prijateljska nogometna tekma med mladino »NK Steklar« in reprezentanco SŠ.

December: - medrazredno tekmovanje v šahu

- tekmovanje srednjih šol celjske regije v košarki
- sodelovanje najboljših v šahu na področnem tekmovanju domov celjske regije.

Januar - februar: - organizacija smučarskega tečaja

- medrazredno tekmovanje v namiznem tenisu
- medrazredno tekmovanje v odbojki za moške.

Marec - april: - liga tekmovanja v malem nogometu

- organizacija orientacijskega po-

hoda

- sodelovanje na domiadi
- liga tekmovanja v rokometu za ženske.

Maj: - sodelovanje na majskih športnih igrah

- prijateljska tekma med delavci DO SŠ in ekipo ŠSD
- zaključek lige v malem nogometu in rokometu

Junij: končnica tekmovanja v rokometu, košarki in nogometu

- podelitev nagrad najboljšemu športniku in športnici
- organizacija izleta za najboljši športni razred

Program dela in tekmovanj posameznih športnih sekcij

Košarka - sodelovanje na tekmovanju srednjih šol celjske regije

- področno tekmovanje domov celjske regije
- prijateljske tekme z KK Rogaška Slatina
- liga tekmovanja v naši šoli

Atletika

- občinsko tekmovanje v krosu (4 ekipe)
- republiško tekmovanje (4 ekipe)*
- področno tekmovanje (2 ekipe)
- udeležba na akciji tek okoli Rogaške

Nogomet

- področno tekmovanje domov celjske regije
- organizacija turnirja v malem nogometu
- udeležba naših igralcev na republiškem tekmovanju domov SR Slovenije

- sodelovanje ekipe na sindikalnih igrah
- prijateljske tekme v »NK Steklar«
- liga tekmovanja na naši šoli

Odbojka - sodelovanje na tekmovanju srednjih šol celjske regije

- udeležba na sindikalnem tekmovanju
- liga tekmovanja na naši šoli
- prijateljske tekme z delavci naše DO

Rokomet - občinsko tekmovanje

- sodelovanje na turnirju reprezentanc 1. in 2. razredov celjske regije
- področna tekmovanja
- prijateljske tekme z delavci Steklarske šole

Namizni tenis - področno tekmovanje

- udeležba s tekmovalci na republiškem prvenstvu domov celjske regije SR Slovenije
- medrazredno tekmovanje

Šah - 1. in 2. kolo področnega tekmovanja

- izvedba simultanke
- udeležba na občinskem tekmovanju
- medrazredno tekmovanje

Streljanje - prvenstvo SŠ med učenci

- udeležba na področnem tekmovanju

Kot je razvidno iz programa ŠSD, je športno življenje na naši šoli precej razgibano. Učenci se zelo radi udeležujejo športnih prireditev, kjer tudi dosejajo zelo dobre rezultate. Sami se tudi zavedajo, da sta šport in telesna vzgoja izrednega pomena za njihov psihofizični razvoj, t. j. za njihovo nadaljnje delo in življenje.

Tako je bilo vrsto let nazaj in tudi v letošnjem šolskem letu. Ker je nemoogoče izpisati vse dobre rezultate naših učencev, bomo navedli samo nekatere:

Občinski kros v Šmarju 1987/88

Ekipo ŠSD je sodelovala v naslednji sestavi: kategorija **mladinci**: Silvo Lajh, 1. mesto, Željko Brezinščak, 6. mesto

mladinke: Sandra Tkalcíč, 1. mesto, Tanja Vukmanič, 2. mesto, Jasenka Guntner, 3. mesto

kategorija (leto 1972) nastopili so: Peter Colnerič, 1. mesto, Ernest Škrablin, 2. mesto, Darko Halužan, 3. mesto

kategorija (1973) - leto rojstva Srečko Vešligaj, 4. mesto

kategorija (1974) Josip Podhraški, 4. mesto

skupno kategorija 1971 letnik 2. mesto

kategorija 1972 - 1. mesto Mladinke, rojene 1972, so dosegle 1. mesto

Na osnovi rezultata v občini so se učenci Steklarske šole uvrstili na republiško tekmovanje, ki je bilo 15. 10. 1988 v Domžalah.

Zastopali so nas: Silvo Lajh, Tanja Vukmanič, Sandra Tkalcíč, Jasenka Guntner, Ernest Škrablin.

Kljub ostri konkurenci so naši učenci dosegli zelo dobre rezultate. Ekipo ŠSD in prof. Leljaka so sodelovali tudi na humanitarni akciji za vse lačne na svetu pod vodstvom »Tek proti času« ali ŠPORT EID v Kranju, kjer so tekli istočasno milijoni ljudi po vsem svetu. Samo v Kranju je nastopalo okrog 15.000 ljudi, učenci Silvo Lajh, Darko Hanjšek in tov. Leljak so svoja prijetna doživetja prenesli tudi na ostale članke ŠSD.

Ekipo ŠSD se je udeležila tudi akcije Tek okoli Rogaške Slatine in dosegla zelo dobre rezultate. Tekli so učenci: Silvo Lajh, 3. b, Željko Brezinščak, 3. a, Gorazd Špiljak, 1. a.

Njihova aktivnost poteka tudi v smeri napredka materialnih pogojev na področju življenja in športa. Tako so člani ŠSD naše šole napisali prošnjo Svetu Steklarske šole za izgradnjo športnega igrišča, ki bi bilo v bližini naše šole. Učenci so v prošnji navedli:

»Ta športni teren bi bil velikega pomena ne le za učence, temveč tudi za delavce Steklarske šole. Rekreativne in aktivne oddihe ne potrebujemo le mi po več urah teoretičnega in praktičnega pouka, temveč tudi delavci po osemurnem napornem delu.«

Za svoje pridno delo je ŠSD v lanskem letu dobilo republiško priznanje (Srebrno plaket) za uspešno organizirano športno dejavnost mladine na šoli.

Prof. JURAJ LELJAK

Tekmovanje mladine s področja SLO in DS

Tekmovanje »Mladi v SLO in DS« je vsakoletni manifestativno delovni prikaz usposobljenosti mladih v zaščitnih, samozaščitnih in obrambnih nalogah. V tem šolskem letu tudi proslavljamo 40-letnico vzgoje, izobraževanja in usposabljanja mladine za obrambo in zaščito. Letošnja tekmovanja tudi vsebinsko poudarjajo to pomembno obletnico.

Šolsko tekmovanje v znanjih s področja SLO in DS smo izvedli na Steklarski šoli v drugi polovici aprila. Občinsko tekmovanje je bilo izvedeno v začetku maja v Kostrivnici. Ekipe Steklarske šole je zmagala na občinskem tekmovanju in se je udeležila regijskega tekmovanja.

Regijsko tekmovanje je bilo v sredo, 17. 5. 1989 na Osnovni šoli Franjo Vrunc v Gorici pri Slivnici.

Na tekmovanju so sodelovale po ena prvouvrščena ekipa osnovne šole iz vsake od osmih občin celjske regije. Srednje šole so zastopale tri ekipe srednjih šol iz Celja, dve iz Titovega Velenja ter po ena ekipa iz kovinarske šole Zreče in ekipa Steklarske šole iz Rogaške Slatine.

Regijsko tekmovanje se je izvajalo po pravilih, ki so bila objavljena v glasilu centra šolskih športnih društev Slovenije.

Vsebina programa je bila razdeljena na naslednja področja:

- teoretična znanja (reševanje testov)
- prva pomoč (praktično delo trojke in reševanje testov)
- streljanje z malokalibrsko puško
- orientacijski tek
- gašenje z vedrovko
- izbirna naloga (puška M 48)

Ekipe srednjih šol so dosegle naslednje rezultate:

1. mesto: Steklarska šola Rogaška Slatina 927 točk
2. mesto: Srednja tehnična šola Maršala Tita Celje 924 točk
3. mesto: Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje 868 točk
4. mesto: Srednja družboslovna šola Celje 841 točk
5. mesto: Center srednjih šol Titovo Velenje 811 točk

6. mesto: Center srednjih šol Titovo Velenje 775 točk

7. mesto: Srednja kovinarska šola Zreče 713 točk

Ekipe Steklarske šole in Srednje tehnične šole Maršala Tita bosta zastopali celjsko regijo na republiškem tekmovanju, ki bo v soboto, 27. maja 1989 v Kadetski šoli v Tacnu.

Steklarsko šolo so zastopali naslednji učenci:

Ivan Jereb, Dušan Pirš, Martin Polajžer, Jožica Pažon, Branka Brezinščak

Člani ekipe so se resno lotili priprav za regijsko tekmovanje ter prvič tudi zmagali. Konkurenca je bila zelo močna in boriti so se morali do konca.

Sedaj čakajo ekipo zahtevne priprave na republiško tekmovanje. Pričakujejo razumevanje in pomoč vseh sodelavcev v šoli in tudi učiteljev praktičnega pouka.

Hkrati se zahvaljujemo Gasilskemu društvu Steklarne »Boris Kidrič« in še posebej tovarišu Jožetu Verku, ki nam je nudil strokovno pomoč pri vajah gašenja z vedrovko.

Mentor ekipe:
prof. MIROSLAV BRADIČ

April 1989

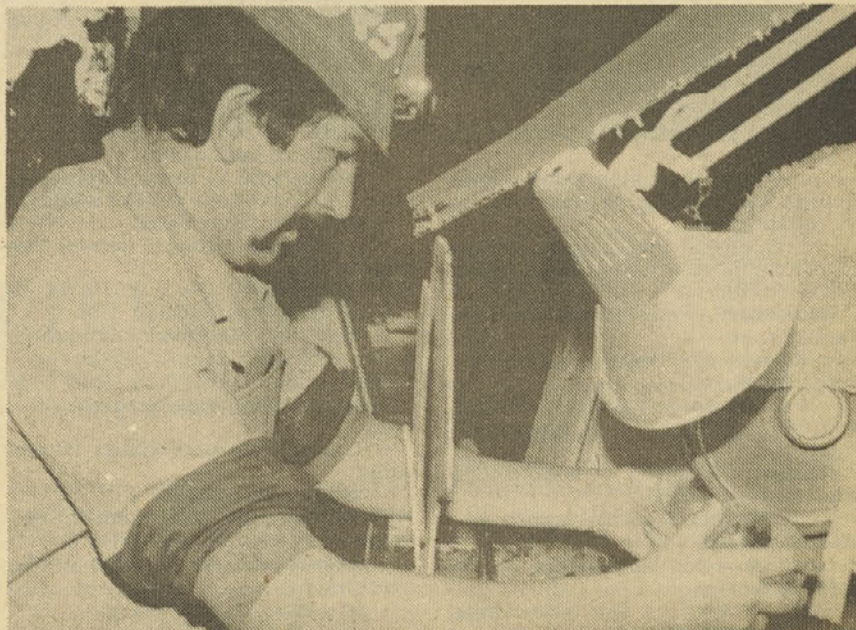
Kadrovske zanimivosti

Stanje, dne 30. 4. 1989, po TOZD

TOZD Osnovna izdelava	582
TOZD Dodelava	187
TOZD Kristal	693
TOZD Dekor Kozje	230
TOZD Servisne dejavnosti	95
TOZD Delavska restavracija	35
TOZD Dalmacijakristal	114
TOZD Tehnokristal	101
Delovna skupnost skupnih služb	232
Skupaj steklarna »BK«	2.269

Prišli so:

V TOZD Osnovna izdelava za določen čas 1 leto: Boris Šumlak, Mladen Vincelj, Zoran Čuček, Darko Valner, Dražen Vrhovec, Nenad Vdovič, Darko Mužar, Dražen Dunaj (vsi odnašalci); iz JLA so se vrnili: Rafko Pelko, dež. ključ., Bogdan Prah, prip. V. st., Danko Kralj, odnašalec, Davor Burič, odnašalec, Božidar Belošević, krogičar;

Jani Hernalvs pri brušenju pečlja keliha. (foto Z. Novak)

V TOZD Kristal za določen čas 6 mesecev: Nevenka Špiljak, Tatjana Posl, Ivanka Bračun, Jožica Tepeš (vse brisalke stekla); iz JLA so se vrnil: Darko Šafranko, brusilec I.;

V DSSS: Ciril Močnik, vodenje razvoja.

Odšli so:

Iz TOZD Osnovna izdelava: invalidsko upokojena Ivan Špiljak, čist. kov.

mod., Franc Cvetko, krogličar; redna upokojitev: Anton Mikša, moj. brigadir; odpoved: Joško Kolar, krogličar; izključen: Srečko Špiljak, odnašalec; početak delovnega razmerja za D.Č.: Anton Drovenik, obr. ključavničar.

Iz TOZD Kristal redno upokojen: Anton Jutriša, pomočnik I., steklobrusilec.

Iz DSSS odpoved: Renata Dolšak, knjigovodja got. izdelkov.

Poročile so se:

Josipa Krušlin, por. Semenič, Jasna Lupinski, por. Turk, Mojca Rižner, por. Bukšek.

Rodili so se:

Igor Lepan, sin Bogdana, Denis Majcenič, sin Josipa, Jernej Bračun, sin Karla, Adrian Vidovič, sin Zdenke, Davor Jus, sin Jožeta.
Sestavila: METKA STIPLOVŠEK

Prišel je čas za upokojitev

Anton Mikša

9. april je bil datum, ki je za mojstra steklopihalca, Antona Mikša, predstavljal zadnji delovnik pred odhodom v resnično zasluženo upokojitev.

Rodil se je leta 1939, v vasi Zalug. Kot mnogi drugi naši delavci je tudi on sin revne kmečke družine. Njihova domačija leži na gosto naseljenih hribovskih Hrvatskega zagorja.

Že kot osnovnošolec je razmišljal, kako bi se čim prej zaposlil, in tako vsaj nekoliko izboljšal materialno stanje cele družine. Z lažnimi rojstnimi podatki mu je uspelo, da se je kot 11 letni fant leta 1950 zaposlil v našem kolektivu in to pri peči. Delal je polna 3 leta, ko so ugotovili, da je premlad in so ga odpustili iz službe. Potem je bil 1 leto doma, dokler ni napolnil 15 let starosti. Takrat se je zaposlil v steklarni Straža.

Ker se je že takrat ukvarjal z glasbo, so ga godbeniki iz naše steklarne povabili naj pride ponovno delat v naš kolektiv in se priključi naši godbi. Tako se je po dveh letih dela v Straži ponovno zaposlil v našem kolektivu in mu ostal zvest vse do že omenjenega datuma. Ko se je vrnil iz Straže, je delo nadaljeval pri peči. Odločil se je da mora z vso prizadevnostjo in vsemi močmi čimprej postati res mojster svojega poklica. To mu je tudi uspelo. Za zahtevno steklarsko delo je bil izredni talent. Tako je leta 1970 postal mojster. Kot mojster je spadal med najboljše, saj je delal vse najzahtevnej-

še artikle. Delal je kvalitetno in to zahteval tudi od drugih v brigadi. Njegova brigada je bila vedno med tistimi, ki so dosegali najboljše uspehe.

Kot takšen je bil vedno izvoljen v razne samoupravne organe ter komisije in je tudi na ta način prispeval k razvijanju našega kolektiva.

V razgovoru je omenil takratne delovne pogoje in delovne odnose ter obnašanje. Spominja se, da je bos hodil po snegu, kako je bilo treba včasih do pasu v vodi hoditi preko Sotle in kako je bil večkrat lačen in premražen v službi. Vse to je Tonč (kot smo ga imenovali) moral izdržati, da bi v poklicu dosegel to, kar je dosegel in da bi z družino dosegel to kar je dosegel.

Zato mu mi sodelavci želimo, da bi bil zadovoljen upokojenec, ki bo dolgo užival sadove svojega dela in da bo še večkrat med nami.

K.J.

Anton Jutriša

Rodil se je 18. 4. 1939 leta v Prišlinu v družini, kjer so bili štirje otroci. Osnovno šolo je obiskoval pri svetem Petru.

S šestnajstimi leti je kot mlad fant začel delati v naši tovarni pri peči. Tu je delal do 1971. leta, nakar se je zaradi invalidnosti prekvalificiral v steklobrusilca. Tu je ostal vse do upokojitve 20. 4. 1989. Svoje delo je združeval v naši tovarni v težkih pa tudi razmeroma dobrih časih vse do upokojitve.

Z nami sodelavci se je dobro razumel in vsi ga bomo ohranili v lepem spominu in upanju, da se bo kdaj spomnil na nas. Želimo mu tudi, da bi dolgo užival zasluženo pokojnino.

SLAVKO ČOH

Franc Kidrič

Ni dolgo od tega, kar se je redno upokojil naš dolgoletni sodelavec Franc Kidrič iz tozd Osnovna izdelava.

Že po končani osnovni šoli je začel razmišljati, kje bi dobil primerno zaposlitev. V takratnih izredno težkih časih se je leta 1955 Franci zaposlil v steklarni. Začel je delo pri peči kot odnašalec in stiskalec stekla.

Želja za napredovanjem se je hitro uresničila in je v zelo kratkem času postal krogličar. To delo je opravljal do odhoda v JLA. Po vrnitvi iz JLA je dobil delovno mesto pomočnika, nekaj let pozneje pa prevzel delo v brigadi in postal dober steklarski mojster. Na tem delovnem mestu je dočkal svojo redno upokojitev.

Sodelavci se Francija spominjamo kot mirnega, tihega, pridnega in vestnega delavca, ki je svoje znanje rad prenašal na mlajše generacije v brigadi. Nekaj prostega časa je rad namenil delu DPO v Steklarni ter deloval v organih samoupravljanja.

Tudi sicer je bil Franci priden in si zgradil prijeten dom.

Sodelavci steklarji želimo Franciju obilo zdravja.

F. Ž.

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 154

AVTOR VINKO KORENT	TRAVNIK ZA PAŠO	OVČJE MESO	MAJHNO DREVO	PETERICA, PETERKA	HLADNO OROŽJE	IGRALEC DELON	TANTAL	STEKLAR	DEL, KI POKRIVA OGRODJE LETALA	AMERIŠKI LITERAT (EDGAR ALLAN)	SVOJE-GLAVOST	REDKA KOVINA (ZNAK Yb)	OSEBA IZ KRALJA NA BETAJNOVI (CANKAR)	TIN, MOSTOVŽ
KRAJ PRI ROGAŠKI SLATINI								NAUK O SVETLOBI						
SVET-NISKI SIJ								GLAVNA VRATA ZELO HI-TER VLAK						
KRTAČKA							PRVINA PREKUCUH							
GLADINA VODE, RAVEN					PREBIV. IRSKE ZVOK, GLAS					MESTO V EPIRU (IZ ČRK TARA)				
NEDE-JAVNOST, INERCIJA										SPODNJI DEL POSODE	VRED-NOSTNI PAPIR			
VRSTA ZAVAROVANJA						VDOR AFRIŠKA DRŽAVA				RIM. BOGI-NJA JEZE PEVKA OTTA				
RISBA TONE KROVNIK	PRIHOD V GOSTE	SL. PISEC (IVAN) ZAMORKA							PTIČ NE-LETALEC GOŠČAVA				POTEG Z NOHTI, KREMLJI	GRADBENI VEZIVNI MATERIAL
ATA				VZOREC ZA OBLIKO OBLAČILA	AM. ZVEZNA DRŽAVA PEVKA PAVONE							PAVLE MINČIČ PESNIK ŽUPANČIČ		
BROM			GORA NAD KOBARIDOM RASTLIN. BODICA			SOMBOR ŽOGA Z IGRIŠČA (OUT)				PLE-STENJAK NAPRAVA ZA OGREV.				
SPLETKA							BOLNIŠ-NICA (LJUDSKO) IVO LATIN							
IZMALI-ČENOST, POKVAR-JENOST														
VELIKA PTICA UJEDA						PODLOŽ-NICA V FEVDA-LIZMU								

Med reševalce nagradne križanke št. 154 bomo razdelili za 51.000 dinarjev nagrad, in sicer prvo nagrado 21.000 dinarjev, drugo nagrado 16.500 dinarjev in tretjo nagrado 13.500 dinarjev. Pravilne rešitve nagradne križanke pošljite na naslov uredništva Steklar, Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, ali pa jih oddajte v skrinjico za časopis Steklar pri vходу v steklaro. Pri tem ne pozabite pripisati na pisemsko ovojnico z rešeno križanko: ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 154. Rok za oddajo rešitve je 15. junij 1989.

Žreb je razdelil nagrade med reševalce nagradne križanke št. 153 takole: prvo nagrado 21.000 dinarjev prejme FRANC KOMERIČKI, drugo nagrado 16.500 dinarjev prejme MITJA NOVAK in tretjo nagrado 13.500 dinarjev prejme DRAGO BERNARD.

Nagrajencem čestitamo!

Pravilna rešitev nagradne križanke št. 153. – vodoravno: Spodnje Sečovo, tridesetletnik, reket, Lea, idol, ŽD, rekord, vile, inč, lov, Adonis, šjor, Capri, ant, čekan, Canon, IE, ešalon, Aralsk, otoman, Tit, ilo, avion, Raka, oksid, kriminal, NATO, Aonija.
UREDNIŠTVO

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Boris Firer, Anton Jost, Magda Jurjec, Zlatko Novak, Zvezdana Strašek in Franc Županič. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Zlatko Novak. Tajnica uredništva Vida Juhart – Tehnično urejanje Igor Glavan – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata Steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 2500 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, TOZD Tisk časopisov in revij, Ljubljana.